

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu malo stvari, a neslogu svo pokvari.“ Narodna poslovica.

Oglas, pripisan: itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novca predbroju, oglasno itd. šalje se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odmah u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Cekovnog računa br. 847.849. Telefon tiskare br. 38

Glavni urednik Jerko J. Maholjša.

Izdaje i tiska Leginja i dr. u Puli ulica Gitala, 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Tretu.

Radi sutrašnjeg blagdana izdali smo naš list danas poslije podne.

Poziv

na XX.

redovitu glavnu godišnju skupštinu Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru

koja će se držati u nedjelju, dne 8. junija 1913. u Kršanu.

RASPORED:

- I. U 10 sati u jutro sv. misa.
- II. U 11 sati prije podne družbina skupština sa sljedećim dnevnim redom:
 1. Pozdrav predsjednika.
 2. Čitanje zapisnika posljednje glavne skupštine.
 3. Izvješće tajnika.
 4. Izvješće blagajnika.
 5. Izvješće narodnog vijeća.
 6. Možeblitni prijedlozi.
- III. U 3 sata poslije podne javni sastanak i slobodna zabava.

(Odnosno na posljednju točku dnevnoga reda, umoljavaju se ona p. n. gg. skupštinski, koji žele na skupštini podnesti kakav predlog, da ga blagoizvole pripočeti družbinom ravnateljstvu barem tri dana prije skupštine).

OPATIJA, dne 15. svibnja 1913.

Ravnateljstvo družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.

Otvorenje prve hrvatske izložbe u Pazinu.

Pazin, 18. 5. 1913.

Prvi je ovo pokušaj ovakve hrvatske kulturne proslave, ovakvog kulturnog izkaza u Pazinu, razumljivo je zato da nas je pratila neka vrst bojazni kako će sve ovo ispasti.

Danas pako doživili smo takovo iznenađenje, da nam srce igra od radosti; da nas ovaj uspjeh mora sokoliti na daljnji rad. „Odbor za Prosvjetu“ i silno mnoštvo naroda iz grada i okolice, koje je pohrlilo na ovu svečanost, bilo je presenećeno nad ne očekivano krasnim uspjehom. Svima se na licu čitalo ono unutarnje zadovoljstvo, koje svaki istarski Hrvat mora čuti, da se dan danas mogu ovakvim uspjehom priredjivati ovakve kulturne proslave u bivšem gnjezdu najljubidih naših narodnih protivnika, naših grobara. Tempora mutantur . . . i naš hrvatski Pazin, naše ovo hrvatsko srce hrvatske Istre, pokazuje se sve to više u svojoj ljepoti, u svojom pravom svjetlu. Uz nas istarske Hrvate často su se zauzeli i bratski radili naša braća Slovenci, čija je duša ovdje brat Slovenac prof. S. Santei, koji je bio i duša cijele izložbe.

U 10 sati u jutro proširan vrt Narodnoga Doma bio je pun puncat naroda. Između zastupnika oblasti i odličnijih osoba opasili smo: Vel. gosp. namjest. savjetnika kot. poglavara Sorlia, kotarskog suca viteza pl. Schrott, gradskog načelnika dr. Kurelića, odvjetnika dr. D. Trinajstića, viteza pl. Lund, ravnatelja hrv. gimnazije školskog savjetnika I. Kosa, vjeroučitelja hrv. gimnazije prof. Frankolu, više profesora, učitelja, činovnika itd. itd. A poseban su ureš, posebnu su krunu ovom silnom mnoštvu naroda učinile odlične gospođe i gospodjice.

Nakon odigranog jednog komada hrvatske glazbe, uzdignutim je glasom i zasnoano progovorilo skupljenom narodu predsjednik „Odbora za Prosvjetu“ prof. Novljan. Evo u kratkih potezih smisao njegovog govora:

Od kada je ova velika dvorana našega „Narodnoga Doma“ sagrađena, više puta progovorise u njoj narodu naši narodni prvaci, Spiničić, Mandić i Leginja. U njoj progovorise u raznim zgodama naši zastupnici u zemaljskom saboru i drugi rodojubi. U njoj blizahu mnoge narodne skup-

štine. U njoj se je govorilo i raspravljalo o mnogim stvarima, koje su narodu na ovaj ili onaj način koristile. U njoj je progovorio i kulturni radnik neumoran pobornik sloge Slovenaca i Hrvata Fr. Ilašić.

U toj je dvorani hrvatsko kazalište igralo mnoge lijepe komade. U njoj se je orila naša narodna pjesma. Njezine su stijene odzvanjale od divnih zvukova glazbe.

Napokon smo, hvata Bogu, doživjeli, da su se u toj dvorani sastali umjetnici.

Ovu smo izložbu slika bili zamislili čednu i siromašnu, kako je čedan i siromašan naš narod, ali dobrotom mnogih plemenitih ljudi u Pazinu, uspjelo nam je sastaviti izložbu daleko ljepšu, nego smo se nadali. Za to smo osobitu hvalu dužni gosp. prof. Santelu, sud. savjetniku gosp. vit. Schrottu, gosp. vitezu Lundu, časnom samostanu Franjevacu u Pazinu i mnogim drugim vrlim našim ljudima, koji su rado dali umjetnicima, iz svojih stanova, da nam ovdje zajednički progovore. Čast mi je svima izreći najtopliju hvalu.

Sastadoše se ovdje umjetnici da nam progovore, ali ne osobno nego svojim djelima. Ne progovaraju nam oni riječima, nego slikama, linijama, bojama, svjetlom i sjenom. Govore nam o ljepoti prirode i čovječjega tijela; govore nam o radu, patnjama i nadama čovjeka u ovoj suznoj dolini; govore nam o njeznoj ljubavi materinoj, o ljubavi prema narodu, domovini, i vladaru, govore nam o našim narodnim junacima i narodnim prvacima, govore nam o prošlosti, sadašnjosti, budućnosti, govore nam o našim narodnim idealima i težnjama, govore nam napokon o najvišim mislima čovječanstva: o vjerskim istinama, svecima i Bogu. Mnogo nam toga govore i mnogo nas uče, samo treba da dobro otvorimo oči, da njihov nauk razumijemo, da pridignemo srce i dušu!

Sloga proglašujem ovu prvu izložbu, koju priredjuju Hrvati i Slovenci u Pazinu, otvorenom!

Nakon toga je glazba počela udarati našu narodnu hrvatsku himnu: Ljepota naša Domovina, a silan se narod počeo kretati te puniti dvoranu „Narodnog Doma“, tako te je cijeli Odbor imao pune ruke posla oko izdavanja ulaznica.

Dok ovo pišem neprestano dolaze novi a odlaze stari posjetiloci, te se mnogi opetovno vraćaju.

Za danas zadovoljni puštamo pero, te ćemo se još osvrnuti na ovu izložbu.

Medjunarodni položaj.

Pula, 20. maja 1913.

U koliko se obće stanje izmedju velikih sila poboljšalo, u toliko zabrinjuje činjenica što je nastala velika napetost radi osvojenih krajeva izmedju Bugarske s jedne a Srbije i Grčke s druge strane. Uzrok toj napetosti je taj, što Bugarska traži za sebe nekoje krajeve i mjesta, koje su okupirali Srbija odnosno Grčka, a Srbija i Grčka opet traže za sebe nekoje krajeve koje je zapojala Bugarska. Srbija i Grčka traže još od Bugarske promjenu ugovora, kojeg su sklopile medjusobno prije početka rata, koji ugovor nije sada povolji Srbiji i Grčkoj, jer se nisu nadali da će postići ratom toliki uspjeh, a Bugarska izjavlja da neće podalpošto populariti te će čvrsto ustrojati na ulanacemom ugovorn. Radi liih nesuglasica izmedju balkanskih saveznika prieti pogibelj te bi izmedju Bugarsko i složne Srbije i Grčke mogao nastati oruzani sukob. Diplomacija veevlavisti do sada se nije umješala u taj spor, a rekbi da i neće, jer to ne konvenira jednoj ili više od velovlasti, koje možda navlas još rovere i potiču da se taj spor još zaostri. Mi se ipak nadamo, da će prokusnoj diplomaciji balkanskih saveznika uspjeli te će taj spor rješiti mirno sazni medjusobom, jer će morati uvidjeti da eventualni sukob medju njima doniet će istima samo pogubne šteto a koristi i dobitka onim nekim državama, koje u potaji

Biljeske iz talijanskog pašaluka.

Istarski „Talijan“, vraća je to ptica; tko ga dobro ne pozna, skupo bi ga platio.

Najsmješniji su naši Talijani, osobito oni oko „Unione Nazionale“, kada hoće da igraju ulogu ozbiljnih političara, visokog političkog morala, pa iz visine njihovog umišljenog dostojanstva, dale pouke i ukore na desno i lijevo.

Kako su na primjer bili komični Talijani u pitanju izbora Spadaro i Corvek — koji ih ne pozna — priegao bi, da suto ljudi najveće političke korektnosti i morala.

Talijan je kao i šidov. Da Talijan izmamli na izborima glas našega čovjeka, služiti će se svakim sredstvom. Najveći beavjarske kritički će se i Boga moliti, a i obratno. Što sve ne kažu Talijani našem narodu. Boje se oni pred svakim istupiti sa istinom. Oni neće reći našem čovjeku:

mi smo Talijani i hoćemo da potalijanimo Istru, te ju pripravimo za ono doba, kada onima preko ne bude jadransko more „amarissimo“. Da bi tako govorili, brzo bi pobrali pete. Oni se služe lažju. Buncaju o nekakvim prodajama Hrvatskoj, za ljudjuju narod, da smo mi Istarsi i na rodnom Hrvati itd.

Naša je borba s druge strane istrens, sveta. Mi čisto i bistro velimo našem puku: Mi živimo u pokrajini Istri, u toj Istri živi naš narod koji hrvatski govori, te je zato Hrvat. Naš je narod ovdje u Istri od starine i ima po zakonu barem jednako pravo kao i Talijani, koji žive u manjini u ovoj našoj Istri. Zalibote, taj se zakon ne vrši, te je na nama red, da prišillimo posvane ljude, da se zakon vrši.

Našega naroda, dakle Hrvata, imade i u Dalmaciji i u ušoj Hrvatskoj i Slavoniji i u Hercegov. Boeni. Mi se svi Hrvati nalazimo pod našim zakonitim kraljem, te mo-

ramo još nastojati, da nad nama svima bude i jedna jedina naša zakonita vlada i to u Zagrebu, u toj priestolnici svih Hrvata. Do toga će morati doći, pak bilo našim Talijanima pravo ili ne. Sada se Talijani odveć pinče, a onda će postati kao mokre kokoši.

Dok se još na vladi, sledite dalje gospodo Talijani u ugnjetavanju nas Hrvata, nego znajte da ona latinska, koju i vi razumijete: plus proes, plus surgit — pritisnuto jače, sve to više skače, vriedi i za naš narod.

Dakle čujte: mi smo Hrvati neumjereni i Zidovako-talijansko glasilo piše o „hrvatskoj neumjerenoeti“ te krivi hrvatske zastupnike radi nezavisa sabora!

Odavna čujemo tu vašu glazbu gospodo Latini, a čuli smo i mnogo gorih. Nismo mnogo marili za vašu viku, već smo našim radom išli dalje. Vrtili smo kolo naše narodne politike u Istri, i kolo se dosta

okrenulo; ipak ne jos toliko, da bi se moglo reći sa Gundulićem: . . . tko je gori eto je doli, a tko doli, gori ustaje . . . Jos ste gospodo Latini dosta gori, jos se smijete pravdi i zakonu . . . neka, proći će i ta vaša sila, a „ride ben, chi ride ultimo“.

Dojdućeg kolovoza je ravno 30 godina eto su talijanski zastupnici u Poreču skocili kao bjesni na prve hrvatske rieči dra Leginje u istarskom saboru: gospodo Latini . . . onda i kasnije palj je mnogo psovaka sa talijanske strane na Hrvate, ipak sve te psovke nisu zaustavile naše narodne uspjehe.

Nakon godine 1907. Talijani su izgubili glavu. Ne samo u Beču, nego čak i u Italiji počeli su truzni ljudi drugdje mialiti o Istri, te su dobro razumili, na kakvim je ljubavim temeljima podignuto „talijanstvo“ Istre.

rovare nebi li što više koristi za sebe od-
niele od krasnog uspjeha balkanskih sa-
veznika u ratu protiv Turak. Iz Bugarske
se javlja, da se je ova pozvala na Rusiju
da ona razuđi u sporu, te je Rusija u
tom pogledu i posredovala u Beogradu.
Istotako se širi vijest, da nije isključeno
t da bude Macedonija proglašena kao auto-
nomna pokrajina ako Srbija ne popusti.
Sa Srbske strane pak se uvjerava protivno,
da je Srbija pripravna popustiti i staviti
se u pregovore i braniti uvijek interese
balkanske svezve, ali da je ipak neophodno
potrebna revizija srbsko-bugarskog ugovora.

Danas se sastaje nakon počitka od
dva tjedna poslanička konferencija u Lon-
donu, koja će se baviti pitanjem kandida-
ture za arbanasko prestolje.

U London u prisijepili već svi delegati
za pregovore o mira između Turaka i
balkanskih saveznika. Još je uvijek nesig-
urno kad će bit sklopljen preliminarni
mir, jer su Srbija i Grčka postavile glede
granica Albanije i egejskih otkosa posebne
predloge, koje nisu do danas napustile.
Engleski ministar predsjednik imao je
jučer s prvacima delegata balkanskih dr-
žava jednu konferenciju radi mira. Diplo-
mati u Londonu još ne znaju što će biti
s dogovorima za mir, jer niti su delegati
balkanskih država niti poslanici odredili
kada će biti prva sjednica za mir.

Međunarodne čete preuzele su Skadar
i počele uredjivati vladanje. Zapovjednik
Skadra engleski admiral Burney proglasio
je nad Skadrom i okolicom obadno stanje,
jer su Arbanasi bili počeli počinjati razna
nasilja i bunili mir i red.

Ministarstvo rata naše države odredilo
je naredbom od 19. o. m. j., da od četa
što se nalaze u Bosni i Hercegovini i
Dalmaciji bude osam posto po redu po-
mišano na dopust od 14 dana kući. Po
tome izgleda, da naša vlada ne misli još
odpasti pričuivnike na južnoj granici
monarhije.

Iz carevinskog vieća.

U Beču, dne 18. maja. 1913.

Posle više od dva mjeseca sastala se je
zastupnička kuća carevinskog vieća u sjed-
nici dne 15. t. m. j., i obrđavala i sjede-
ćega dana.

Od predmeta nalazćih se na dnevnom
redu raspravila se je predlog nekijh za-
stupnika za promjenu zakona o dobi
dnevnog rada i zatvaranja trgovina obzi-
rom na trgovačke pomoćnike, i izručilo
ga obrtnomu odboru. Nadalje je izvjeri-
lo nekoje protestirane izbore. Zašto
je za kuću, da bi se svi izbori morali
odobriti ili zabaciti tečajem jedne godine
posle obavijenih izbora; a da u sada
već skoro dvie godine, a da se mnogih
protestiranih izbora nije raspravilo.

U prvog sjednici, pck i u drugoj bilo je
postavljeno mnogo predloga, a još više
interpelacija, najviše tićućih se izvanjske
politike i posebice zahljeraćih, da se
pričuivnike i nadomjestne pričuivnike pasi
kući.

Tako su glede otpuštanja pričuivnika
zastupnici Dakibić, Fon i Spinić postavili
interpelaciju, u koje obrazloženju kažu
među ostalim, da su južni Slaveni skoro
isključivo bili žrtvovani, jer ima 7 mje-
seci, da se svi rezervisti vojnihi zborova
Serbija i Dabrovnika nalaze pod oružjem
na granici. To je velika nesreća na sve
južne pokrajine. Zemlje nisu mogle biti
u redu obrđivane, Ljegrina i obrt pro-
padaju, dak i razne pučke škole morale
su ostati zatvorene, jer se dobar dio uči-
telja nalazi pod oružjem. Potraje li dalje
ovo stanje stvari, naš će narod upasti u
tubavu bledu i neravju, da se neće za
mnogo godina oporaviti. Na jugu tražilo
se izvršavanje ratnih radnje, rekrutirane
su kole i konji, što u drugim zemljama

nije uzšledilo. Takav postupak u južnim
zemljama kosi se sa najelementarnijom
pravednosti i čovječnosti. Na koncu inter-
pelacije postavljen je upit na ministra
predsjednika i na ministra za zemaljsku
obranu, da li kane bezodvlačno odpušiti
sve rezerviste naših južnih pokrajina?

Zastupnik Blankin je u istom predmetu
postavio na predsjednika kuće ustmeni
upit, kod kojega je došlo do: male buke.

Zastupnik Spinić, navedeći slučaj Boža
Francića, kojemu su c. i kr. vojne oblasti
uza svu njegovu pritužbu dale dostaviti
njekakvu knjižicu u njemačkom i talijan-
skom jeziku sa izkrivljenim imenom, na-
dovezao je na to, da se čeli postupak u
ovom slučaju neda drugače tumačiti, nego
da i kod c. i kr. vojnih oblasti vlada sta-
novita mržnja protiv hrvatskim imenima,
proti hrvatskom jeziku i proti samim Hr-
vatima. Ako su pak ovi obvezani, da budu
uzeti u c. i kr. vojsku i da žrtvuju svoju
krv za cara-kralja i zemlju, to mogu sa
svim pravom zahtjevati, da se njihova
imena pravilno pišu i da njim se doku-
mente izdaje u hrvatskom jeziku. S toga
pita interpelant s drugovi gospodina mi-
nistra domobranstva: „da li je voljan
navedeni slučaj dati na znanje c. i kr. voj-
nom ministru, da se udovolji najpri-
mivnijem pravu, koje jedan državljan može
tražiti od oblasti, ne izuzevši vojničkih
oblasti, i da se takovi slučajevi kojimi
c. i kr. oblasti svojom krivnjom toliko
vremena gube već ne opetuju?“

Za rasprave u kući malo se je rečena
dva dana zanimalo. Najveće zani-
manje vrtilo se oko pitanja, da li da se
povede rasprava o izvanjskoj politici i o
dogodjajima na jugoistoku monarhije. Ne
samo da se parlament nije zvalje za vri-
jeme „Balkanske krize“, nego ima ljudi,
koji bi mu i sada bili htjeli zamisliti usta.
Gospodin ministar predsjednik rado bi bio
udovoljio odnosnoj želji grofa Berchtolda
i koji su za njega, ali nije mogao. Pred-
stavnici sviju stranaka skupljeni u skupcu
starješina, zahljevali su, da se rasprava u
zadnjim svjetakim dogodjajima, koji još u
ostalom nisu zaključeni, povede; i gosp.
ministar predsjednik je njim morao po-
pustiti. Nije doista pripustio, da se po-
vede rasprava o izvanjskoj politici kao
takova, nego da se o toj politici govori
kod prvog čitanja proračunskog provizo-
rija, kojega će se dne 20. t. m. j. kući pod-
nesti i kojom prilikom će ministar pred-
sjednik govoriti također o izvanjskim do-
godjajima. Kod odnosne rasprave doći će
do rieči sve stranke. Hrvatsko-slovenski
klub odlučio je govornikom dra Korošca;
od dalmatinskih zastupnika govoriti će dr.
Cingrija.

Pogled po Primorju

Puljsko-Rovinjski kot.

Posebno izdanje „Naše Sloge“.

U subotu o podne 24. t. m. j. izaci
će posebno izdanje „Naše Sloge“ radi
uzih izbora, koji će biti u Pullu u
nedjelju 26. t. m. j. Kupite i čitajte
svi to posebno izdanje radi glosa-
vanja u izborima od nedjelje!

Zaključak naše stranke sa naše iz-
bora. Sinoć sa večer obrđavala se u
dvorani Darednog Doma mnogobrojno po-
sjedeno skupština radi pgovora i stano-
višta, koje ima naša hrv. pučka stranka
museti prigodom našeg izbora od nedjelje
26. t. m. j. Premda je ta skupština bila
najavljena malim izjavama tak u pose-
djeljak sa večer, pretvorila se ista u ve-
liku narodnu skupštinu po velikom broju
prisutnih i zanosnim odobranjem, kojom
je mnogobrojno obdano prešlo tak skup-
ština. U ime izbornog odbora otvorio je
skupštinu dr. Ivan Zuccen, koji pos-

draviv priutne istakao je svrhu našeg
šetupa na izbor u ovom kotaru i važnost
našeg uspjeha kod izbora od prošle ne-
djelje: poraz kamoraskog kandidata Tal-
jana Devescovi-a s jedne strane i postig-
nuće glavna svrha kod prvog izbora: da
ne bude već kod prvog glasovanja izabran
ljuti talijančina kamoras Dr. Devescovi.
Iza njega progovorio je o svrhi ove skup-
štine dr. M. Laginja. Isti je stvarno
prikazao i jezgrovito obrazložio, kako se
ima naš narod ponieti u nedjelju kod uzih
izbora. Predočiv prisutnima pogubnu dje-
latnost Taljana prema našem narodu i
stanovite socijalista, izjavio je najveća-
nije u ime sebe, da će u nedjelju 26. o. m. j.
dati svoj glas za socijalističkog kandidata
IVANA LIRUSI, naglasivši, da će radje
odrezati šibu, koja će nas manje tući, nego
li onu talijansku, kamorasku, koja nas
svagdje i neprestance bez miloardja tuče!
Obćinstvo je ovu izjavu našeg prvaka i
umnog vodje popratilo urnebesnim plje-
kanjem i jednodušnim povicima: za Li-
rusia, za Lirusia. Iza dra. Laginja pro-
govorio je kandidat naše stranke dr. Lovro
Scalier, zahvalivši se izbornicima, koji
su mu dali svoj glas prošle nedjelje i pre-
poručilo izjavu dra. Laginja, da u nedjelju
kod uzih izbora dadu svi svoje glasove za
Ivana Lirusi, opazivši zgodno na koncu
kao memento socijalistima u Pull, da je
to unicum u historiji izbornih borba, što
dr. Laginja svedčano preporuča glasovati
za kandidata stranke, koja je dva puta u
Pull kod uzih izbora nastupila baš protiv
dra. Laginja a za kamoraskog kandidata,
kojem hoćemo sadu složno da onemogu-
ćimo izbor. Te rieči popratili su skupš-
tini frenetičnim odobranjem. Burno
pozdravljen progovorio je na to dr. Ru-
dolf Pederin, predsjednik Narod. radn.
organizacije. Izjavlja, da govori u ime
N. R. O. i zagovara izjavu dra. Laginja.
Naglasuje, da preporuča danas glasanje
kod uzih izbora za socijalistu Lirusia, ali
da će istro zanosom u drugoj prilici kod
drugih izbora, kada to bude potreba sa
stanovnika našeg radništva istim i još ve-
ćim zanosom zagovarati i preporučivati
borbu protiv socijalistima. Živo pristajanje
i odobranje popratilo je i ove lijepe
rieči govornika.

Iza njega je posljednik Ivić još kratkim
riečima preporučio našim izbornicima, da
svi složno podjemo glasovati ovog puta za
Lirusia samo da ne izadje kamoraski kan-
didat. Na to je predsjedatelj dr. Zuccen
zaključio skupštinu preporučiv svim našima
bez suzdržanja i svakog obzira da glasuju
za Lirusia uputiv izbornike kako će dobiti
legitimacije, koji je nisu dobili i da će
glasovnice (akade) za izbor od nedjelje do-
biti u Narodnom Domu. Dr. Laginja je
još na koncu nadovezao ovom govoru, da
se ne boje glasovati za Lirusia, ako bi
koji imao obzira radi marine, jer prije
svaga bojna mornarica kao takova niti se
peća, niti se smije mještati u izbore, te
marina mora želiti svom radništvu samo
dobro a naše valjda raditi za talijana
iredentista a proti austrijskom
socijalistu — kako to zahljera od svojih
biraca list Taljana iredentista „Il Popolo“,
koji istasi sada u Pull za vrijeme ovih iz-
bora jedino da zagovara i preporuča kan-
didaturu Taljana i iredentista dra. Carla
Devescovi. To je dr. Laginja navieš na-
glasio i stavio pred oči našima i neka
dosmaju svi cesarke kraljeviti i oni cesar-
ske i kraljeviti.

Hrvati i Slaveni Pulet Kako
je jednodušni zaključak oca skupštine
dobro promišljen i svestrano obrazložen
od razboritih i prohodnih prvaka naše
stranke a na celu im naš starina dr.
Matko Laginja, u nedjelju 26. o. m. j.
moramo svi složno bez razlike mišljenja
u interesu naše narodne stvari poći
glasovati za Ivana Lirusi, te strak-

neka napiše na glasovnicu: IVAN
LIBUSSI ili GIOVANNI LIRUSSI.

Sa mišlju u srcu i duši: „dolje ka-
morra, Talijan i iredentista dr. C.
Devescovi, svi u nedjelju na izbore!

Nakon izbora. Kako je bilo predvi-
djeti nije pri izboru od nedjelje 18. t. m. j.
bio izabran ni jedan od postavljenih kan-
didata: treba da se obavi uži izbor u
nedjelju dne 25. t. m. j. između kan-
didata socijalistične stranke Lirusi-a i
kandidata kamorre fanatika dra. Carla
Devescovi-a, liječnika bolesničke blagajne
c. i k. ratne mornarice. Da je došlo do
uzih izbora prouzročila je naša hrvatska
pučka stranka postavivši vlastitog kan-
didata u osobi dr. Lovra Scaliera, odvjetnika
u Pull u zadnji čas naime kad se doznalo,
da su i kamorasi proglasili svoga.

Izbior, koji je počeo u 7 s. u jutro a
zatvorio se u 1 s. po pod., obavio se u
pet izbornih prostorija i protekao sasvim
mirno i bez velike navale izbornika: pre-
dano je u svemu 2192 valjanhi glasova,
od oko 8000 upisanih u listinama. Razlog
je tomu taj, što su listine bile sastavljene
skroz pogriješno osobito za naše ljude,
tako da je na kotarskom poglavarstvu
ostalo preko 2000 izbornih legitimacija
neuručenih radi pogriješnog označenja
stana i imena, što se još nikada nije do-
godilo, a što će se odesle događjati, bude
li vladin komesar na obćini i drugi put
radi neke ekonomije povjerio sastav iz-
bornih listina mladim i analfabetskim
djevođicama, koje na puljskoj obćini pišu
na stroj. Radl tih neobzbrojnih nedostataka
i pogriješaka bilo je vrlo teško kontrolirati
listine. I dobro u ono kratko vrijeme po-
pravili. Kamori takove listine nisu zadale
mnogo truda, jer njihovi izbornici sastoje
od kramara, trgovćica, obrtnika, trgovač.
agenata, kćmarca, legije pisara i činovni-
ćica raztrkanih po gradskim i privatnim
uredima itd. itd., koji svi članuju u sre-
dištu grada, iz kojeg većinom i sastoji
ovaj izborni kotar. Prema tomu nije
kamoraski kandidat dobio onoliko broj
glasova, kako su to kamorasi i po vla-
stitom priznanju očekivali, premda je za
kamoru sve što čuli talijanski u Pull
došlo na izbor, a kojima se je pridružio
i veliki broj Niemaca. Dodavši još i tomu
izvanrednu agitaciju kamorre i preziđu
koju je činila na jednim i iznemoglim
starcima uzdržavanim od obćine, mogu
kamorasi odisto biti iznenadjeni malim
brojem glasova za svoga kandidata.

Od 2192 valjanhi glasova dobili su po-
jedini kandidati ovaj broj glasova: kandi-
dat hrv.-pučke stranke dr. Lovro Scalier
830; kandidat socijalista Ivan Lirusi 851;
kandidat kamorre dr. Karlo Devescovi
1081; po tome dakle uži izbor između
Lirusi-a i dr. Devescovi-a, a da nije naša
stranka postavila svoga kandidata, bio bi u
nedjelju izabran kamoras ljuti i fanatičan
Talijan dr. Devescovi, ali to smo spriječili,
kako smo unapried pitali i ako Bog da
ćemo spriječiti i u nedjelju, jer nas smijemo
dopustiti da bude izabran jedan najfana-
tičniji i upravo najbezrazumniji Talijan dr.
Karlo Devescovi, koji je imao tolike bez-
smislne obrazine javno, razvijajući svoj
program, kazati, da je naš narod došao
ovamo krasti i otmati kruh Talijanima,
i pozivao Talijane da naše svrskuda te
naš narod potjeraju u šumu i goru da
pase orce i svinje da time tovi talijansku
propalu i gladnu sinjoriju, kao što u Pull
naš narod tovi i uzdržava baš toga ljekara
Devescovi-a i njegovu obitelj, da za zahval-
nost taj besidnik i beznačajnik grdi i
ruži ma najpreostakliji naša svoje i svoje
obitelji hranitelj i uzdržavatelj i radi i
poduzimlje sve za uništenje njihovo. Tak-
vom neobzjetu treba da naš narod na
ambulantni odgovori onako, kako individui
te sorte i zahljeraju, a u početku tako da
se ne puše nigdje licit od takvog likara,

Općinsko zastupstvo u Buzetu zaključilo je, da se gradi zgrada za dva razreda, što je veoma čudno ako se pomisli, da je ovdje trorzredna škola s jednom izvanrednom učiteljkom silom, dakle u svemu 4 učitelja, ta da dvije stare školske sobe nisu uopće uporabive za školu. Također ne možemo odobravati, da se misli školu graditi u jednom potoku blizu pokopališta, kada imamo zato mnogo ljepših mjesta. Trošak za školu ne će biti malen pa postavljamo na srce onima, koji imaju kod toga odlučujuću riječ, da se ne prenage, jer bi neopisna pogriješka bila, da se novac potroši, a da se ono, što se učini, ne učini u redu.

Vrh kod Buzeta. Podružnica Društva sv. Ćirila i Metoda za Istru na Vrbu obdržavati će svoju godišnju glavnu skupštinu dne 26. svibnja ove god. na Vrbu i to odmah iza velike sv. mise. Istog dana biti će i ples u korist Društva, na kojem će svirati hrv. glazba „Sokol“ iz Buzeta.

Umoljava se da dodju u što većem broju prijatelji iz susjednih okolica.

Podružnica Društva sv. Ć. i M. Draguč-Grimalda obdržavati će svoju redovitu godišnju skupštinu u Grimaldi, dne 1. junija 1913. u 4 sata posle podne. Pozivlju se svi članovi, da prisustvuju u što većem broju, a gostovi napose oni iz Pazina i Buzeta dobro došli.

Upozorujemo pri tom, da će skupštinu počastiti sa svojim dolaskom naša poštovna glazba iz Pazina sa tamovim najstarijim prvacima. Osobito Grimalčani i okolna sela imaju da se veselo tome danu, što će na skupštini prozoriti i naši patinski narodni vodje, dok će za mladji svijet biti pred skupštinom i iza skupštine ples u igranje naše pazinske glazbe. Svi ma Grimaldu 1. junija!

Sranina i Jurina

Fr. Si ćul kaj novega s Kastela?
 Jur. Selin kaj ćujem, ma kaj je pak sada novega?
 Fr. Tako nisi ćul, da će Talijanci napraviti muziku u Kastelu?
 Jur. Oho, oho... tako jim se je morala jako dopast ona muzika na duhovski pondiljak!
 Fr. On dan su sam ćesan gridi; još su jim drugi dan oći plakale.
 Jur. Pak kaj jim ni to dosti?
 Fr. Ne, nego da će napraviti sada jednu muziku od domaćih muzikanli; i tako da jim već ne će bit ćesna potreba.
 Jur. Ma će se sada Furian debeliti!
 Fr. Će se debeliti, ja: ma muzikanli će bit gladni.
 Jur. A koliko će jih bit?
 Fr. Sešdeset!
 Jur. A kadi će jih nać toliko?
 Fr. Musko i ćesako, staro i mlado, sve će pebrat nutar.
 Jur. Jo teško da jih toliko najdu.
 Fr. I to će se svat muzika gleda li i vodućen!
 Fr. Marko Labinjan mi je povida, da se njih Pietrin jadi na spoćicijon u Beću, zač da ni tamo ni jedne rimake muli ni labinskoga skopca.

Jur. Ala Franino moj, njega bi morali staviti na spoćicijon, pak bi sve bećkinje za njim ponorele.

Fr. A kamo ga staviti? Mesto muli al mesto skopca?

Jur. Piutošto mesto skopca.

Razne primorske pjesni

Služba Božja za Hrvate u Beću. Brigom dvojice mladih svećenika, pitomaca u Augustineumu, jednoga biskupije zagrebačke, drugoga biskupije đakovačke, a zanimanjem presvjetoća zagrebačkoga nadbiskupa dra Antona Bauera, započelo se službom Božjom za Hrvate u Beću na Duhovo u crkvi preavetoga križa na uglu Marienhilferstrasse i Stiftgasse. Ta crkva spada pod vojni erar odnosno pod vojnu duhovnu upravu, a ona ju je dala na porabu Hrvatima za službu Božju. Ta služba Božja postoji u tom, da se svake nedjelje i blagdana propovjeda, da se čita tih sv. misa i kod nje hrvatski na koru pjeva, da se hrvatski moli, i da se može, ko hoće, izpovjediti i pričestiti. Do sada se je vršila na Duhovo, Duhovski blagdan i na dan presv. Trojstva. Sva tri dana napunila se crkva Hrvatima i Hrvaticama iz svih slojeva, radnika, obrtnika, trgovaca, činovnika, raznih i visokih stupnjeva, vojnika, te djaka sa visokih škola i nešto učenika sa pućkih škola. Službu božju preuzeli su na se spomenuta dva Augustineca, te su oni dva tri puta propovjedali i na Duhovo i Duhovski blagdan misli. Na dan presv. Trojstva čitao je sv. misu spomenuti presvjeti nadbiskup zagrebački, nalazivši se ovdje po svojim poslovima. Sam se je prijavio za sv. misu, na radost obojice mladih svećenika i vjernika Hrvata i Hrvatica. Tog dana bili su kod te sv. mise također dr. Mile Starčević i župnik Stjepan Zagorac, te zastupnici Prodan, Sesardić i Splinčić. Baš krasno pjevaju na koru mladi ljudi raznih stajeta. Spaja njih, kao i sve što u tu crkvu dolaze, ljubav do Boga i do Hrvatske.

Na Duhovo i Duhovski blagdan bila je sv. misa sa svetootajstvom, i to u monastriju, koju je za službu Božju Hrvatima darovala njezina visost, supruga nadvojvode prietolonasljednika Frana Ferdinanda!

Naučno izučavanje. U prilogu „Naše Sloge“ od 29. augusta lanjske godine osvrnili smo se na 40 godišnjicu književnog rada profesora Dragutina Hirca i tom prilikom pribilježili, da će ljetos podporom Jugoslavenske Akademije doći u Istru, da tu odpočne svojim zemljopisnim i bilinskim izučavanjima.

Kako nam javljaju iz Zagreba ta se vijest obistinjuje i prof. Hirc dolazi u Istru još ovoga mjeseca, te će odpoćeti svojim studijama u Kastvu, obaći svu Kastavštinu, uspeti se na Planik, Slavnik, Orijak, Drloćnik i druge vrhove i sabirati biljke iz istarske cvjetane, koje će obraditi u svom djelu „Revizija hrvatske flore“, koje stampa spomenuta akademija od god. 1908. a posebice u djelu „Flora hrvatskog Primorja“, koju će napisati sa Ljudovikom Rosijem, poznatim hrvatskim botaničarom. Izučavanje prirodnih prilika Istre potrajati će do pet godina i dobi Bog dao, da ga g. Hirc prevede kraju.

Nadamo se, da će ovu vijest primiti hrvatska Istra do znanja radosna srca, a p. n. g. rodoljubno svećenstvo, učitelstvo i druge rodoljube molimo, da g. Hirca idu na ruku svojim savjetima i da mu, koliko je moguće, podavaju „narodna“ imena bilja, životinja, ruda, kamenja, imena zemljopisna i da ga upozoruju na zemljopisne znamenitosti (stijene, pećine, špilje, ponike, bezna itd.)

Jubilarcu profesoru Hircu, koji je ljetos dne 16. travnja proslavio skromno i ćedco

40 godišnjicu svog književnog rada i 60 godišnjicu svog života, kličemo: Dobro nam došao!

1,800 000 franaka... nadaljevanje u današnjem oglasu „Srećke u korist Hrvatske narodne i Slovenske Straže“.

Lista uredništva.

Gosp. F. S. u P. Ono društvo nije dužno čitati hrvatskih novina na Rieci. Čemu tražite novine izvan pokrajine; ta imamo ih hvala Bogu raznih struja doma. Mnogi misle, da će se c. kr. oblasti obazirati na ono, što donasaju listovi, izlazeći izvan pokrajine, al se ljuto varaju, jer se često ne obaziru ni na ono, što priobćuju domaće listovi. Istotako ni narodna društva, odnosno njihovi odbori ne mogu da prate sve ono, što priobćuju razni listovi, izlazeći izvan pokrajine. Pišite dakle u jedan ili drugi domaće list, pak će biti manje pritužaba i više uspjeha.

Da ste nam zdravo!

Vjestnik

Gospodarske Sveze za Istru. Sjedinica savjetujućeg povjerenstva za zadrugarstvo.

Bila je dne 9. maja 1913. pri namjestništvu u Trstu.

Cesaraki Namjestnik knez Hohe nlohe, ko obćno predsjedao, dao se je izprićati radi drugih neodklonivih poslova. Predsjedao je grof Attens, namjestnički podpredsjednik. Bili su još prisutni: Za Zemaljski Odbor istarski: prisjednik dr. Innocent Chericich, za zemaljsko kulturno Vieće istarsko tajnik dr. Fontanot, za Gospodarsku Svezu talijansku (federazione u Poreću) računarski savjetnik dr. Pogatach nig, za našu Gospodarsku Svezu u Pulji njezin predsjednik dr. Laginja.

Ministarstvo za poljodjelstvo pridjeljeni bukovinski vladin savjetnik pl. Miculi, bio je od istog ministarstva odaslan na roćito na ovu sjednicu, kojoj su osim njega kao referenti sudjelovali namjestnički savjetnik dr. Pippitz i zemaljski poljodjeljski nadzornik Prühaufl. Zapisnik je vodio dr. Vlček.

Grof Attens otvorio je raspravljanje njemaćkim jezikom, pozvav prisutne, nćka se tim jezikom raspravlja obzirom na prisutnost odaslanika ministarstoga, koj ne zna pokrajinskih jezika, slobodno je dakako zastupnicima autonomnih korporacija, da se služe također svojim jezikom, bilo talijanskim, bilo hrvatskim ili slovenskim.

Zastupnik ministarstva pl. Miculi pozdravio je prisutne i naglasio, da dolazi u ime poljodjeljskog ministarstva, jer se ustmeno može mnogo laglje i brće staviti na ćisto pitanje, koja jesu ili se ćine potrebna da budu razbistrena.

Zastupnici obajuh Sveza pitaju izrićitu izjavu vladinog odaslanika glede toga, je li moguće (kako bi željeli), da imao koje je vlada prijašnjih godina stavila u izgled i manje više obćala za razne pripomoći, a još neispalila, budu isplaćeni tekom ove godine, a za buduću da budu koncem svake godine stavljeni u polog za svrhu, za koju su bili naumljeni, te da u obće ne propadaju, ako nisu potroćeni u doćićnoj proraćunskoj godini.

O tom se je razpćjela duga rasprava, u koju su upletena još druga važna pitanja postupka, pak je izjava, koju je dao zastupnik poljodjeljskog ministarstva, pozivom također na neke načelne odpise istog ministarstva, kao stalno pravilo iznio ovo:

a) Svote, koje su uvrćene u stanovitaj godini u državni proraćun kao pripomoći zadrudnićtvu za ovu ili onu svrhu, propadaju, ako iz budi kojeg razloga nisu mogli biti domaćeni tekom ove godine.

U svim tim slučajima treba da zadruga, doćićno njihove Sveze, podocnu nove molbe, makar za istu stvar.

b) Pravodobno podnesene dobro utemeljene molbe zadrudnićtva za razne pripomoći, uzeti će ministarstvo poljodjelstva uvijek u dostojan obzir;

c) ali pri tom valja imati na umu, da za rafficisenke i njima slične zadruge poljodjeljsko ministarstvo, kako je jur pismeno izreklo, može davati kakvu ukupnu godišnju pripomoć putem Sveza, koje su vlastne to podieliti i makar naknadno izvjestiti, kojim se je zadrugam i što dalo;

d) doćim za svaku pripomoć onim zadrugam, koje se bave većimi nabavami i troćnjami za skupni raćun, ministarstvo poljodjelstva pridržava sebi toćan predhodni potanki ispit molbe i stavlja u izgled budi kakovu pripomoć državnu samo za slućaj, ako su dokazani svi uvjeti dobroga zdravog napredka doćićnoga podućeća i ako je zadruga sama već sakupila svoga kapitala veći dio. (To je potanko bilo navedeno u našem visticniku, prilog „Naše Sloge“ br. 9 i 10 od 1913.)

Napokon je izjavio ministarski odaslanik g. Miculi, da vlada neće podupirati, onakvih zadrudnih podućeća, koja su kadra odkoditi privatnog trgovca, kao što su zadrugi mlinovi, jer se je tome oprio trgovaćko ministarstvo. Samo one molbe u pogledu takovih podućeća biti će još riećene, koje su bile podnesene prije one tužbe trgovaćkog ministarstva, ako i u koliko budu dokazani uvjeti stalnog napredka takovih podućeća.

Zastupnik Gospodarske Sveze za Istru prigovorilo je tim nazorima središnje vlade, naglasiv osobito da se za Dalmaciju i Istru mora postupati blaćije, baš zato, jer te zemlje bljahu do nedavna vrlo zapućene i što je zadrugarstvo u njima pozvano da pomaže vršiti dobar dio onoga velikoga gospodarsvenog programa, što ga je vlada za Primorje proglasila još god. 1908. a do sada posve malo provela. (Sliedi.)

Natjećaj

Na temelju zaključka ććinskog zastupstva od 9. maja 1913., toć 2., raspisuje se natjećaj za mje:to ććinskog redara sa godišnjom plaćom od K 1100, stanaćinom K 120 i paućalom za odćelo K 100 za službu Zamet-Kantrida.

Molbe za raspisano mje:to imaju se podneti do 7. junija t. g. podpisanom ććinskom poglavarstvu, obloćene kratkim listom, svjedocćom obćinarstva, ponaćanja, školakom i ljećnićkom, te eventualnim vojnićkim dokumentima. Prednost imati će oni, koji su već u takvoj službi bili i uz hrvatski poznavaju njemaćki ili talijanski jezik barem u govoru.

Obćlinsko poglavarstvo
 KASTAV, dne 15. maja 1913.
 Naćelnik: Jelutć v. r.

Balkanski rat

na razglednicama dubiva se u papirnici Laginja I. dr. — Pula.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Na Ceste Marka br. 5 - Podružnica Via Sanna 14.
 Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.
 Direkćna poslužba u dom i u javno lokale.
 Prodaja svakevratnog braćna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.
 Poslužba brza i toćna.

ANTI-RADIC

 SVOJ K SVOMU!

1000 i tisuću slika i raznih predmeta za muška i ženska odijela su u cjeniku, kojega raznašlje baštava Jugoslavanska raspisavaonica

 E. Stermeckl, Celje, br. 314.

Sirite „Našu Slogu“.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo, Punať.

Plovitbeni red počam od 1. IV. 1913 do opoziva.

Redovite pruge po Kvarneru. Punať-Krk-Malinska-Omišalj-Rieka svaki dan tamo i natrag.

Baška-Punať-Rieka, svake sriede, petka i nedjelje tamo, četvrtka, subote i utorka natrag.

Rieka-Opatija-Lovran-Rab svake nedjelje i petka isti dan tamo i natrag.

Rieka-Opatija-Lovran-Lošnjivci-Lošnjimall-luka Sv. Martin svake subote tamo i natrag.

Rieka-Opatija-Bell-Merag-Krk-Punať Baška-Lopar-Rab-Lošnjivci-Lošnjimall-luka Sv. Martin-Nerezine svake sriede tamo, četvrtak natrag.

Rieka-Crikvenica-Baška-Rab-Lošnjimall-luka Sv. Martin-Lošnjivci-Nowalja svakog ponedjeljka tamo, utorka natrag.

Vrbnik-Sv. Marak-Silo-Crikvenica svaki dan tamo i natrag, svakog utorka produženje do Rieke.

Glavna odpravništva: na Rieci Riva Cristoforo Colombo 4, telefon 1264, — u Opatiji na vlastitom kiosku na gatu.

Srećke u korist Narodne hrvatske i slovenske Straže.

1,800.000 franaka

 iznose kod svakogodišnjih 6 vućenja glavni zgoditelj turskih srećaka. Svaka srećka je izvućena i ima trajnu novćanu vrijednost. Kupovnina se porevna u mjesećnim obrocima po samo 4 K 75 h. Kupac si steće isključno pravo igranja već po uplati prvog obroka.

 Iduće vućenje 1. juna 1913.

2,387.000 kruna

 dotičeno franaka iznose kod svakogodišnjih 15 vućenja glavni zgoditelj izvrstne skupine 4 srećaka na mjesećne obroke samo po 6 K 25 h. — Izvješće razpošilja i narućbe prima za srećkovno odjeljenje „Slovenske Straže“

g. Valentin Urbanćić, Ljubljana.

 Primađu se provizijski zastupnici.

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

SVOJ K SVOMU!

 Tiskara i knjigovećnica

LAGINJA i DR.

 Ulica Giulia, 1. PULA Ulica Giulia, 1.

Preporuča se za tiskarske, knjigovećke i galanterijske radnje.

 Solidna izradba pečata iz gume.

Imado u zalih: ućkanice i knjige za p. n. obćine, crkve, škole, odvjetnike, posujilnice, konsuma društva, trgov. knjige, planke za škole, kao i sve pisarske i riararske potrebćine.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

 registrana zadruga na ogranićeno jamćenje

 Vlastita kuća (Narodni Dom)

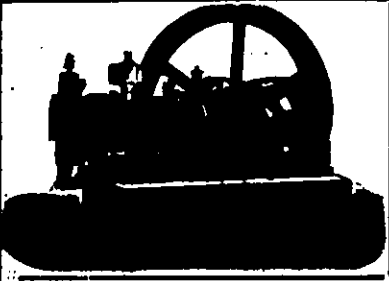
Podružnica u Pazinu.

 Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesećnu otplatu te prima uloške, koje ukamaćuje uz

4 1/2 %

 ćisto bez ikakvog odbitka.

 Ustanovljena 1891.

NAJBOLJINA MJESTAJI SNAGE

 kao motora na naftu sustava DIESEL, najsvjetije lećade konstrukcije, prometni trošakovi po konjskoj silii na dru 17, hel. vie, motore na plin (gas), bezvoda, ćestu, koromno ulje za obratnike, poljedjeljske i elektrićne namještaje snage, daleko namještaje za neslavi plin protovoda:

BRADJANSKA TVORNICA MOTORA

 na plin d. d.

 (A. E. Bradar Generaldirektor VERMEH MORITZ BRAD, DRESDEN)

 najveća specialna tvornica Evrope

Glavno i isključivo zastupstvo, kamo sve upite upravljati valja:

Tehnićka poslovnicu:

EMANUEL I OSKAR KRAUS,

 TRST, Via San Nicolo 2b.

 Dobivaju se potpune opreme za obrtnića i industrićalna poduzeća.

 Oćenik na zahtjev bezplatno i bez poštarine.

 Dopolovanje: hrvatski, slovenski, talijanski i njemaćki.

„CROATIA“

 osiguravajuća zadruga u Zagrebu. — Utemeljena god. 1884.

 Centrala: Zagreb u vlastitoj palaći, ugao Marovake i Preradovićeve ulice. Po-družnica u Trstu, via del Lavanio br. 1. II. kat. — Telefon br. 2594. — Glavna zastupstva: Ljubljana, Novisad, Osijek, Rijeka i Sarajevo.

 Ova zadruga prima uz povoljne uvjete slijedeće vrste osiguranja:

 I. Na ljudski život:

 1. Osiguranja glavnicu za slućaj doživljaja i smrti,

 2. Osiguranja miraza,

 3. Osiguranja životnih renta;

 II. Protiv štete od požara:

 1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica),

 2. Osiguranja pokrećalna (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojova, blaga i t. d.),

 3. Osiguranja poljedeljskih plodina (zita, sijena i t. d.);

 III. Namještenih plodna protiv razlićponja:

 Zadrutna imovina u svim odjelima iznosi K 2,013.332-68

 Godišnji prihodi premije a pristojbama K 1,486.297-66

 Isplaćeno odšlote K 5,024.162-96

 Specialni posredatel i akvizitleri namješćuju se uz povoljne uvjete.

 Povjerenk na Pulu i obćine: Anto Iskra, Via Campo Marale 5 I. kat.

POZOR RODOLJUBI!

 ZAHTEVAJTE POSVUDA

 :: NASE IGRAĆE KARTE ::

„PRIMORKA“

 PRODAJU SE U TISKARI, PAPIRNICI I KNJIGOVEĆNICI LAGINJA i dr., PULA.

SVOJ K SVOMU!

TISKARA I KNJIGOVEĆNICA LAGINJA i DR.

 Ulica Giulia, 1. PULA Ulica Giulia, 1.

preporuča se za tiskarske, knjigovećke i galanterijske radnje.

 Solidna izradba pečata iz gume.

 Imado u zalih:

 tiskarice i knjige za p. n. obćine, crkve, škole i odvjetnike, posujilnice i konsumna društva, trgovacke knjige, planke za škole, kao i sve pisarske i riararske potrebćine.